

Notulen van de vergadering van de Ministerraad op 28 aug. 1959

*'s Morgens te 10 uur aangevangen en 's middags en de volgende morgen voortgezet, Trêveszaal.

Aanwezig: De Minister-President De Quay en de Ministers Van Aartsen, Beerman, Cals, Klompé, Luns, Marijnen, De Pous, Van Rooy en Zijlstra (afwezig zijn de Ministers Korthals en Toxopeus).

Tevens zijn aanwezig de Staatssecretarissen Calmeyer (bij punt 13j), Van Houten (bij de punten 3a t/m 3h), De Jong (bij punt 13j), Roolvink (bij punt 2a), en Scholten (bij punt 19).

Secretaris: J. Middelburg.

---

3. *Buitenlands beleid*

a. *De verhouding tot Indonesië* (Zie notulen MR 21 augustus 1959, punt 2g.)

Minister *Luns* is van oordeel, dat het goed is, dat geen minister naar de receptie van de Indonesische Zaakgelastigde op 17 augustus is gegaan, gezien de onheuse behandeling, die de Nederlandse Zaakgelastigde in Djakarta voortdurend ten deel valt. Spreker stelt voor af te spreken, dat volgend jaar augustus deze kwestie opnieuw bekeken zal worden. De *Raad* stemt hiermede in.

---

d. *Proces in Bremen over eigendom tabak uit Indonesië*

Minister *Luns* deelt mede, dat men van Nederlandse zijde zeer ontstemd is doordat de rechters in Bremen, die een uitspraak moesten doen over een soort conservatore maatregel, zich ook reeds over de hoofdvraag inzake de eigendom van de tabak uit Indonesië hebben uitgesproken. Minister *Beerman* stelt de vraag of er geen beroep op het Bundesgericht mogelijk is. Minister *Luns* antwoordt, dat het tot nu toe een kort geding betrof en dat het eigenlijke proces nu pas begint. Voordat enige verdere stap wordt gedaan, zullen eerst de stukken bestudeerd moeten worden.

e. *Indonesische financiële maatregelen*

Minister *Luns* deelt het een en ander mede over de devaluatie en andere financiële maatregelen, die in Indonesië zijn tot stand gebracht. Gebleken is, dat veel meer mensen onder de Indonesische bevolking door de maatregelen zijn getroffen dan verwacht werd. De ondernemingen staan voor ernstige financieringsmoeilijkheden. Minister *Klompé* stelt de vraag of de 30 miljoen rupia, die de Nederlandse staat in Indonesië had, ook voor een groot deel verloren is. Minister *Luns* zegt toe dit te zullen nagaan.

---

13. *Memories van toelichting Rijksbegroting 1960*

---

j. *Hoofdstuk VIII, Defensie*

1°. *Budgettaire verwerking extra-kosten verdediging Nieuw-Guinea* (Zie notulen MR 31 juli 1959, punt 2a.2°.)

Minister *Zijlstra* heeft begrepen, dat het bedrag inzake de beveiliging van Nieuw-Guinea, waarover de controverse liep, f. 18,4 mln. bedraagt. Spreker vraagt of het juist is, dat in 1960 de extra-uitgaven voor Nieuw-Guinea maar f. 3 mln. bedragen, zodat f. 15 mln. de betaling van andere zaken betreft.

Staatssecretaris *Calmeyer* herinnert eraan, dat in de Ministerraad van 31 juli voor de eerste maal is gesproken over de overschrijding bij de marine van het begrotingsplafond, welke aanvankelijk op f. 20 mln. werd gesteld, vervolgens op f. 12 mln., maar volgens de

begrotingsdeskundigen f. 18 mln. bedraagt. Over de vraag hoe het vorige Kabinet heeft beslist over de kwestie of dit bedrag al of niet boven het defensieplafond zal komen heeft spreker Oud-Minister Staf geschreven. Deze heeft geantwoord, dat hij indertijd geen definitieve uitspraak had gevraagd, omdat hij de behandeling van de begroting wilde afwachten, maar dat Oud-Staatssecretaris Moorman, die bij de ministeriële bespreking op 17 januari jl. aanwezig was, eruit heeft opgemaakt, dat de kosten boven het defensieplafond zouden komen. Na het optreden van het nieuwe Kabinet heeft Oud-Minister Van den Bergh aan de Staatssecretaris de Jong gezegd, dat f. 380 mln. voor de marine beschikbaar was en aan spreker dat de afspraak van 1956 over het defensieplafond ook voor 1960 zou blijven gelden. In de vorige bespreking in de Ministerraad is gesteld, dat het ontbrekende bedrag (thans f. 18 mln.) zou zijn te vinden uit de onverbonden overloop, maar dit is niet duidelijk, aangezien deze onverbonden overloop ook tot de laatste cent geprogrammeerd is. (Zie de specificatie, die ter vergadering is uitgedeeld). Toch kan spreker ermede akkoord gaan om in de sectoren, waarvoor hij verantwoordelijkheid draagt, een oplossing van de moeilijkheid zoeken. Dit zal niet eenvoudig zijn. De dag, nadat in de Ministerraad over deze kwestie gesproken was, werd spreker opgebeld door een journalist van De Volkskrant, die hem vroeg of de zaken voor de landmacht en de luchtmacht zodanig geprogrammeerd zijn, dat gemakkelijk een dergelijk bedrag gevonden kan worden. Hij is daarom bereid de f. 18,4 mln. te verstrekken onder twee condities, nl. dat dit slechts voor een maal is en dat men het gat, dat hiermede geslagen wordt, later weer zal dichten.

Minister *Zijlstra* is het met het eerste punt van Staatssecretaris Calmeyer eens; de Raad zal binnenkort een nieuwe beslissing over de defensie van Nieuw-Guinea moeten nemen en de onderhavige oplossing over de lopende zaken zal men hier los van moeten zien. Ook met het tweede punt is spreker het eens; dit is een kwestie van formulering voor de memorie van toelichting. Het is spreker echter nog niet duidelijk hoe men de zaak kan rechtekken, als over het nieuwe defensieplafond voor 1961 en volgende jaren wordt beslist.

Staatssecretaris *Calmeyer* antwoordt, dat er bij de beslissing over het nieuwe defensieplafond dan een kleinere overloop zal zijn.

Minister *Zijlstra* begrijpt die redenering wel; voor de jaren 1961 en volgende zal men putten uit het begrotingsplafond en uit de overloop. Feitelijk zal echter het overleg over het defensieplafond in het Kabinet anders lopen; daarvoor zal namelijk bepalend zijn wat de Nederlandse bevolking in financieel-economisch opzicht kan dragen aan last van de defensie; dat is over de oude overloop plus het nieuwe begrotingsbedrag tezamen.

De *Minister-President* stelt voor akkoord te gaan met de oplossing, waartoe men bij het overleg is gekomen. De *Raad* besluit aldus.

- - -